

Uttalelse fra dialogforum mellom DFEF og Pinsebevegelsen angående vår felles historie og fremtid.

Lederen for De frie evangeliske forsamlinger (DFEF) misjons- og hjemmeutvalg og lederen for Pinsebevegelsens lederråd har tatt med seg to personer hver og vi har ført samtaler angående den felles historie våre to vekkelsesbevegelser har hatt i Norge. I samtalegruppen har vi sett på bevegelsenes felles historie og hva denne har av betydning for oss i dag.

De frie venner, som DFEF ble kalt i tidlige år, og pinsebevegelsen har felles utspring i et dynamisk vekkelsesmiljø som preget landet i tiårene frem til 1910. Selv om vekkelsen fra Azusa street brakte noe mer inn i den norske situasjonen, så hadde det ikke fått så stor betydning i Norge uten et frikirkelig og lavkirkelig vekkelseslandskap bestående av Kvekere, Frelsesarmeen, Kristi menighet, Plymouth-brødrene, misjonsforbundet, de lammerske frimenigheter og spiren til de frie venner, sammen med Baptistene, Metodistene og organisasjonene innenfor kirken.

Erik Andersen Nordquelle var en betydelig og toneangivende personlighet i dette miljøet. En tid var han forstander i Betel i Bergen, en menighet innen misjonsforbundet. Da han gjennom predikanten pastor Witt fikk ny forståelse av hjerterenselsen og friheten i Kristus og han begynte å forkynne dette førte det til brudd med Misjonsforbundet. Bruddet brakte han til Oslo der han i 1899 ble bedt å gå inn som leder av den 12 år gamle forsamlingen vi i dag kjenner som Den frie evangeliske forsamling i Møllergata 40. For å utbre den frie forkynnelse etablerte Nordquelle i 1904 Det gode budskap som fungerte som talerør og bindeledd i den bevegelsen som var i støpeskjeen, De frie venner.

Tomas Ball Barratt kom til Oslo som metodistpastor i 1889. Han var en ung og fremadstormende pastor som snart ble en ledende og omdiskutert person i Metodistkirken. Han tok initiativ til nye virksomhetsformer, noe som manifesterte seg gjennom Kristiania bymisjon fra 1902. I 1904 startet Barratt opp Byposten, som i begynnelsen var Barratts egen avis. Bymisjonen var bygget på allianselinjen.

Det var under den mislykkede innsamlingsreisen for Bymisjonen i Amerika, mens Barratt var i en fortvilet situasjon at han opplevde sin pinsedåp. Da Barratt returnerte til Oslo julen 1906 ble det starten på pinsevekkelsen i Norge. Barratt hadde i utgangspunktet betydelige ressurser til disposisjon, han hadde sin rolle som metodistpastor, Kristiania bymisjon og Byposten. Barratt risikerte alt dette med sin amerikareise, og alt stod på usikker grunn da han kom hjem, men han stod ikke på bar bakke. Takket være sitt utstrakte kontaktnett stod mange dører åpne for Barratt, selv om en rekke av dem ble lukket når vekkelsen møtte motstand.

Nordquelles forsamling hadde allerede opplevd tungetale før Barratt kom hjem fra Amerika, og han åpnet dørene på vid vegg for vekkelsen fra nyttår 1906. Barratts bymisjon levde sammen med Nordquelles forsamling frem til

bymisjonen opphørte våren 1908. Da var det i første rekke Nordquelles forsamling som holdt dørene åpne for Barratt og sammen opplevde de vekkelsen. Talelistene til Barratt viser at han hadde stor inngang mange forskjellige steder i inn- og utland. Barratt var på utenlandsreiser ca. 50% av tiden 1907-1909.

Nordquelles mottakelse av Barratt og den perioden disse vandre sammen, spilte en betydelig og nødvendig rolle for at Pinsebevegelsen senere ble etablert i Norge, men det var også andre miljøer og menigheter som i stor grad bidro, for eksempel forsamlingene til Seehus, Magnussen og Sæther.

Vekkelsen i Oslo fra 1907 engasjerte først og fremst frikirkelige kristne til et dypere åndsliv. En rekke menigheter var først positive men ble negative og disse mistet medlemmer til den pågående vekkelsen. Dette gjaldt baptister, metodister, plymouthbrødrene, frelsesarmeen.

Vi erkjenner at vandring av medlemmer kan være frustrerende og tappende. Vekkelseshistorien viser at dette skjer gang etter gang. Slik var det også i årene etter 1907. Mange venner fra bymisjonen fant sin plass hos Nordquelle fra 1907 av, men da Barratt etablerte egen forsamling i Møllergata 38 i 1910, fikk han igjen en tilstrømning av folk som tidligere hadde hatt tilhold hos Nordquelle i Torvgata 7. Fra 1910 av ble samarbeidsklimaet mellom Nordquelle og Barratt gradvis dårligere, inntil det endelig bruddet kom noe senere. I bladene kan vi lese hvordan de offentlig utfordret hverandre, noen ganger i en skarp tone.

Vi ser altså at vekkelsen var et felleseie og at De frie venner og Pinsebevegelsen i praksis har felles historie 1907-1912. De frie venner var først på banen fra 1880-årene, men med Barratts retur fra Amerika kom det noe nytt inn på den norske og europeiske frikirkearena. Dette samrøre er spesielt tydelig i misjonsarbeidet. Misjonsstyret for Banda-misjonen ble ordnet i 1914, i styret var Laura Barratt formann. Både Pinsebevegelsen og De frie evangeliske forsamlinger regner en rekke av de tidligere misjonærene som sine, akkurat her har nok historieskrivningen vært unøyaktig. Når vi gransker nøye dukker blant annet spørsmålet opp om *Hvem tilhørte Dagmar Engstrøm?* Det er et interessant spørsmål, men overraskende nok kan vi svare: Ingen, for hun kom hjem og gikk til Maran Ata.

Når lederne våre Nordquelle og Barratt skilte lag, så skyldtes det i større grad sterke personligheter enn betydelige teologiske forskjeller. I tiårene som fulgte har det til tider oppstått spenninger og konkurranseforhold lokalt og nasjonalt mellom pinsevenner og frie venner som ikke har vært av det gode.

Lokalt har man opplevd splittelser med påfølgende dragkamp om lokaler og begge bevegelser har regnet de samme pionermisjonærene som sine. Til tider har mennesker innenfor pinsebevegelsen sett ned på de frie venner. Derfor bærer noen mennesker og menigheter på sår og skuffelser. Dette er trist, og vi ønsker forsoning og fred mellom brødre.

De frie venners og Pinsebevegelsens historie på begynnelsen av 1900-tallet er historien om samrøre. Da forkynnere og misjonærer gikk på kryss og tvers, men senere ble arbeidet mer adskilt. I de senere tiår har det vært mange eksempler på forkynnere som har arbeidet godt i begge bevegelser, og dette demonstrerer hvor nært vi står hverandre, to bevegelser i den samme strømmen.

Konklusjon:

De frie venner og Pinsebevegelsen har en felles historie og et felles utgangspunkt. Når vi ser på bevegelsene i dag kan man lure på om det virkelig var nødvendig med delingen av Frie venner og pinsevenner.

Ingen kan endre historien, men vi kan heller ikke la historien binde oss i dag. Det er ingenting i vår felles historie eller i våre teologiske nyanser som er til hinder for samarbeid lokalt eller nasjonalt. Det er utfordringene vi står overfor i dag, og måten vi ser på dem, som må få bestemme samarbeid i fremtiden. Erfaring viser at menighetssammenslåing ikke uten videre gir en stor gevinst, men i enkelte tilfeller kan det være en velsignelse. Dette må og skal håndteres lokalt, eventuelt med bistand utenfra om det skulle være behov for det. Det er også lokalmenighetene som best håndterer spørsmål om samarbeid og samvirke.

Spørsmål om sammenslåing av De frie evangeliske forsamlinger og Pinsebevegelsen løftes ved ulike anledninger frem. På grunn av vårt nære åndelige og historiske slektskap kan man si at det er naturlig, og fordi det i dag ikke er vesentlige teologiske forskjeller eller virksomhetsformer mellom de De frie evangeliske forsamlinger og Pinsebevegelsen.

Vi må spørre oss selv: Er det en seier for oss om vi slår oss sammen? Blir vi bedre av det? Er det noe vi kunne få til sammen som er vanskelig å få til hver for oss? Vil en sammenslåingsprosess forløse mer positiv synergi for bevegelsene og få større betydning for Guds rike?

Samtalegruppen mener det er behov for et større nettverk med tanken på framtiden og de utfordringer som både menigheter og bevegelser vil møte. Vi trenger en stor og samlende bevegelse som står sammen om å gjøre Jesus synlig og som er en åndelig kraft i landet. Vi anbefaler derfor å bygge og utvikle relasjoner og samarbeid på ulike plan mellom De frie evangeliske forsamlinger og Pinsebevegelsen med tanke på tilnærming og en felles fremtidsrettet visjon.

Oslo den 24.april 2014

Haldor Aasebø

Sigmund T. Kristoffersen

Bjørn S. Olsen

Kjell Ohldieck

Torsten Mentzoni

Oddvar Johansen